

A Győri Ítéltábla
Pf.III.20.289/2012/4.szám

Az ítéltábla Hollósiné dr. Prohászka Dóra ügyvéd által képviselt **felperesnek** a dr. Hajdú István ügyvéd által képviselt **I.r. és II.r. alperesek** ellen jogalap nélküli gazdagodás megtérítése iránti perében a Tatabányai Törvényszék 2012. május 29. napján kelt 10.P.20.987/2011/9.számú ítélete ellen a felperes részéről 13. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Köteles a felperes 15 napon belül megfizetni az I.r. alperesnek 40.000,-(negyvenezer) a II.r. alperesnek 70.000,-(hetvenezer) Ft fellebbezési eljárási költséget.

A feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s:

Az elsőfokú bíróság az ítéletben elutasította a felperes keresetét és marasztalta őt az I.r. alperes javára összesen 111.125,-Ft, a II.r. alperes javára pedig 187.325,- Ft elsőfokú, továbbá 100.000,-Ft másodfokú perköltségben és megállapította, hogy a felperes költségmentessége folytán feljegyzett eljárási illeték és felmerült szakértői költség az állam terhén marad.

Az indokolásban rögzítette, hogy a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság a 10.P.21.224/2008/32.számú ítéletében az I.r. alperest jogalap nélküli gazdagodás címén 772.375,-Ft és ennek kamata, a II.r. alperest 48.250,-Ft ügyvédi munkadíj megfizetésére kötelezte, míg ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Ezt az ítéletet a Győri Ítéltábla a Pf.III.20.469/2010/3.számú végzésével hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

A végzés indokolása azt tartalmazza, hogy az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást akként, hogy a felperes és az I.r. alperes között nem került sor ajándékozássra, ezért a felperesnek a Ptk.582.§ (2) bekezdésére alapított keresete nem megalapozott.

Az ítéltábla kifejtette ugyanakkor, hogy a tulajdonjogot nem keletkeztető beruházások fejében a felperes az I.r. alperestől a gazdagodás megtérítését követelheti a jogalap nélküli

gazdagodás Ptk.361.§ (1) bekezdésében foglalt feltételeinek fennállása esetén. E feltételek tisztázása azonban a hatályon kívül helyező végzés szerint elmaradt az elsőfokú eljárásban.

Ezért a hatályon kívül helyező végzés előírta, miszerint vizsgálni kell azt, hogy az I.r. alperes a felperes vagyona rovására jutott-e vagyoni előnyhöz, azaz a felperes anyagi forrásainak felhasználásával került-e sor értéknövelő beruházások elvégzésére, továbbá a felperesnek betudható vagyoni hozzájárulással elvégzett beruházások az építkezés befejezésekor az I.r. alperes tulajdoni hányadának forgalmi értékét milyen összeggel növelték.

Előírta az ítélet tábla annak vizsgálatát is, hogy az I.r. alperes részéről sor került-e az általa hivatkozott 300.000,-Ft-nak a beruházásokban való felhasználására és az abban való állásfoglalást is feladatul szabta, hogy a ... úti lakás eladásából származó 2.000.000,-Ft mekkora hányadát fordították a beruházásokra és ez a ráfordítás kinek (a II.r. alperesnek vagy szüleinek) a vagyona rovására történt. A hatályon kívül helyező végzés szerint elmaradt annak a szakértői úton való tisztázása is, hogy a beruházások 2002-ben milyen összegben emelték az ingatlan forgalmi értékét. Az I.r. alperest jogalap nélküli gazdagodás címén marasztaló ítéleti rendelkezést az ítélet tábla e releváns körülmények feltáratlanságára figyelemmel megalapozatlannak ítélte.

Kifejtette továbbá a hatályon kívül helyező végzés azt is, hogy az elsőfokú bíróság a II.r. alperessel szembeni másodlagos, a jogalap nélküli gazdagodásra alapított kereseti kérelmet nem vette számba, e tekintetben az ítélet indokolást nem tartalmaz. Ezáltal az elsőfokú bíróság megsértette a Pp.221.§ (1) bekezdése szerinti indokolási kötelezettséget, illetve döntése nem terjedt ki a perben érvényesített valamennyi kereseti kérelemre. Mindezek miatt a Pp. 252.§ (2) bekezdése alapján került sor az ítélet hatályon kívül helyezésére és az újabb tárgyalásra és újabb határozat hozatalára való utasításra.

A hatályon kívül helyezés folytán megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság a Győri Ítélet tábla végzését kézbesítette a peres feleknek és a 3. sorszámú végzésében a felperest a Pp.3.§ (3) bekezdése alapján figyelmeztette, hogy bizonyítania kell, hogy anyagi forrásai felhasználásával értéknövelő beruházások kerültek elvégzésre és ezek milyen összeggel növelték az I.r. alperes tulajdoni hányadát, míg az I.r. alperest arra figyelmeztette, miszerint bizonyítania kell, hogy a 300.000,-Ft-ot a beruházásra fordította. Felhívta a feleket a Pp.146.§ (6) bekezdésében foglalt következmények kilátásba helyezése mellett a bizonyítékaik 15 napon belüli előterjesztésére, „a Győri Ítélet tábla Pf.III.20.469/2010/3.számú végzése 5-7 oldalainban foglaltakra tekintettel.” A felperes a megadott határidőn belül nem terjesztett elő bizonyítási indítványt, a megismételt eljárásban megtartott első tárgyaláson családi, egészségügyi akadályokra hivatkozással további határidő engedélyezését kérte. Ennek a kérelemnek az elsőfokú bíróság eleget tett, de a felperes ekkor sem terjesztett elő bizonyítási indítványt. A felperes a perben megtartott következő tárgyalás elhalasztását kérte, mely kérelemnek ismét eleget tett az elsőfokú bíróság és a Pp.141.§ (6) bekezdésében foglaltak megismétlésével hívta fel ismételten a felperest arra, hogy tegyen eleget a 3. sorszámú végzésben foglaltaknak. A felperes azonban ennek sem tett eleget, ezért a bíróság a 7. sorszámú végzésében arra szólította fel, hogy 8 napon belül pénzbírság terhével tegyen eleget a felhívásnak. A felperes azonban ezt sem teljesítette, a jogi képviselő az ügyben tartott újabb tárgyaláson nem jelent meg. A személyesen megjelent felperes a tárgyaláson arra hivatkozott, hogy számára a jogi képviselő a felhívásokat nem továbbította, előadta, hogy a maga részéről a hiánypótlásnak eleget kíván tenni. Az elsőfokú bíróság erre figyelemmel és annak tisztázására, hogy a megbízási jogviszony a felperes és jogi

képviselője között fennáll-e, ezt a tárgyalást is elhalasztotta. Felhívta a felperest is és a jogi képviselőjét is, hogy 15 napon belül igazolják a mulasztás vétlenségét és 8 napon belül tegyenek eleget a 3. sorszámú végzésben foglaltaknak a Pp.141.§ (6) bekezdésében írt jogkövetkezmény mellett. A felhívásnak azonban a felperes sem személyesen sem képviselője útján nem tett eleget. Olyan tartalmú bejelentés, hogy a felperes és a jogi képviselője között a megbízási jogviszony megszűnt volna, nem történt. A fentiek miatt az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította, mivel a Pp.3.§ (3) bekezdésére történt figyelmeztetés ellenére a Pp.164.§ (1) bekezdésében foglalt kötelezettségét nem teljesítette.

Az ítélet ellen a felperes élt fellebbezéssel, amelyben annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak új eljárás lefolytatására történő utasítását kérte.

Ennek indokát abban jelölte meg, hogy az elsőfokú bíróság nem tett eleget a hatályon kívül helyező végzésben foglaltaknak és nem folytatta le az előírt bizonyítási eljárást.

A fellebbezésében arra is hivatkozott, hogy bár jogi képviselővel járt el, de számára a jogi képviselője az egész eljárás alatt elérhetetlen volt. A bizonyítási kötelezettségének elmulasztását az elsőfokú bíróság az ő terhére értékelte, holott a maga részéről „a tőle elvárható magatartást tanúsította és megbízott a jogi képviselője által adott információkban.” Az elsőfokú bíróság tudott arról, hogy közte és jogi képviselője között „kommunikációs kapcsolat - felvételi probléma van”, ennek ellenére, a Pp.2.§ (1) bekezdésében írt alapelv megsértésével hozta meg döntését.

Az alperesek az írásbeli ellenkérelmükben az ítélet helyben hagyását kérték.

Kiemelték, hogy az elsőfokú bíróság több alkalommal hívta fel a felperest arra, hogy tegyen eleget a bizonyítási kötelezettségének. Erre azonban nem került sor és a jogi képviselő a mulasztását kimenteni sem kísérelte meg. Az elsőfokú bíróság a felperest személyesen is tájékoztatta a bizonyítási teherről, a mulasztás jogkövetkezményéről, ennek ellenére nem került sor bizonyítási indítvány előterjesztésére. A per érdemi eldöntésénél pedig nincs jelentősége annak, hogy a felperes és a jogi képviselő között milyen tartalommal ment teljesezésbe a megbízási jogviszonyból származó kötelezettség.

Az ítélet tábla a fellebbezést a Pp.256/A.§ (1) bekezdés f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el és azt alaptalannak ítélte.

A felperes fellebbezése kapcsán elsőként az ítélet táblának abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az elsőfokú bíróság helytállóan vont-e le a mulasztás jogkövetkezményét a kereset elutasításával.

A Pp.164.§ (1) bekezdése értelmében a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valóban fogadja el. Az ítélet tábla részletesen idézett hatályon kívül helyező végzése pontosan meghatározta a felperes által bizonyítandó tényeket. Ennek megfelelő tartalommal, a Pp.3.§ (3) bekezdésben foglaltaknak mindenben megfelelően járt el az elsőfokú bíróság, amikor a jogvita eldöntése érdekében a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, illetve a bizonyítás sikertelenségének jogkövetkezményeiről a feleket - így a felperest is - tájékoztatta. E felhívást többször is megismételte, mely felhívásnak a felperes nem tett eleget. Annak ellenére nem teljesítette a többször megismételt és szabatos tartalmú felhívást, hogy a

Pp.141.§ (6) bekezdésében írtaknak megfelelően az elsőfokú bíróság arra is figyelmeztette, hogy ha a bizonyítékainak előterjesztésével alapos ok nélkül késlekedik és e kötelezettségének a bíróság felhívása ellenére sem tesz eleget, a bíróság az előterjesztésének bevárása nélkül határoz. A felperes mulasztása miatt helytállóan vont le az elsőfokú bíróság a bizonyítatlanság jogkövetkezményét a kereset elutasításával.

A felperesi fellebbezés második része arra figyelemmel kérte az ítélet hatályon kívül helyezését, hogy az elsőfokú bíróság nem tett eleget maradéktalanul a hatályon kívül helyező végzésben foglaltaknak és nem folytatta le a bizonyítási eljárást.

E téves fellebbezési hivatkozás kapcsán arra mutat rá az ítélet, hogy a hatályon kívül helyező végzésben előírtaknak - a bizonyítási eljárás lefolytatásának - a kötelezettsége nem jelent a bíróság számára hivatalból való bizonyítási kötelezettséget. A megismételt eljárásban a bizonyítási eljárásra a Pp.164.§ (1) bekezdésének, a tájékoztatásra pedig a Pp.3.§ (3) bekezdésének rendelkezéseit kell alkalmazni, miként erre az ítélet végzése is utalt.

A fellebbezésben a felperes arra is hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság megsértette a Pp.2.§ (1) bekezdésében foglalt, a per tisztességes lefolytatásához való jogát, mert annak tudatában hozta meg ítéletét, hogy tudomással bírt a közte és a jogi képviselője közötti „kommunikációs, kapcsolat felvételi problémákról.”

E fellebbezési előadásra figyelemmel a következőkre mutat rá az ítélet:

A felperest az elsőfokú eljárásban a per vitelére szóló meghatalmazással jogi képviselő képviselte. A Pp.70.§ (2) bekezdése értelmében ez a meghatalmazás kiterjed a perrel kapcsolatos minden nyilatkozatra és cselekményre. E meghatalmazás visszavonására, felmondására az elsőfokú eljárásban nem került sor, ilyen bejelentést sem a felperes sem a jogi képviselője nem tett. A meghatalmazott képviselői jogosultságát illetően kétség nem merült fel az elsőfokú eljárásban. A felperes tett arról említést, hogy a jogi képviselője és közte „kommunikációs zavarok vannak,” ennek azonban nincs jogi relevanciája a meghatalmazás hatályát illetően.

Ennek indoka, hogy kizárólag a felperes volt abban a helyzetben, hogy - amennyiben a bizalma a jogi képviselőjében megrendült - ezt a meghatalmazás megszüntetésével és annak a bíróságra történő bejelentésével orvosolja. A teljesség kedvéért emeli ki az ítélet, hogy a felperes annak a felhívásnak sem tett eleget, amelyet az elsőfokú bíróság a bizonyítási indítvány megtétele érdekében személyesen hozzá intézett, de az általa állított „kommunikációs zavarok” ellenére a meghatalmazott személyén sem változtatott (10.P.20.987/2011/8.sz. végzés).

A kifejtettek okán teljességgel alaptalan a perben teljes körű tájékoztatásban részesült, a mulasztás jogkövetkezményei tekintetében is kioktatott és mindezek ellenére mulasztó felperesnek az arra való hivatkozása, hogy sérült a tisztességes eljáráshoz való joga.

Az elsőfokú bíróság a kifejtettek miatt helyesen utasította el a felperesnek mindkét alperessel szemben előterjesztett keresetét, ezért a fellebbezéssel támadott ítéletet az ítélet a Pp.253.§ (2) bekezdése alapján helyben hagyta.

A fellebbezési eljárásban pereszes felperes köteles megfizetni az alpereseknek a Pp. 239.§-a szerint irányadó 78.§ (1) bekezdése alapján a jogi képviselet folytán felmerült ügyvédi munkadíjból álló fellebbezési eljárási költségét. Ennek mértékét az ítélet a

32/2003.(VIII.22.) IM. rendelet 3.§ (2) bekezdés a)pontja, valamint az (5) és (6) bekezdése szerint a ténylegesen elvégzett ügyvédi munkával arányosan, az áfát is magában foglaló összegben állapította meg.

A feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM.sz. rendelet 14.§-a szerint az állam viseli.

Győr, 2012. szeptember 27. napján

Dr. Világi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

Dr. Havasiné dr. Orbán Mária sk.
előadó bíró

Dr. Maurer Ádám sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

Kiadó: